

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1056/19-A

Název	Základní škola, Praha 10, Jakutská 2/1210
Sídlo	Jakutská 2, 100 00 Praha 10 - Vršovice
E-mail	info@zsjakutska.cz
IČ	65993250
Identifikátor	600041140
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Bc. Sylva Taufmannová
Zřizovatel	Městská část Praha 10
Místo inspekční činnosti	Jakutská 2, 100 00 Praha 10 - Vršovice
Termín inspekční činnosti	12. 4. 2019 – 17. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Praha 10, Jakutská 2/1210 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Nachází se v klidné části Prahy 10 – Vršovic, je dobře dopravně dostupná a bezbariérová. Dlouhodobě se profiluje jako škola zaměřená na vzdělávací oblast umění a kultura, nabízí rozšířenou výuku ve vzdělávacím oboru hudební výchova.

K termínu inspekční činnosti se v základní škole ve 20 třídách vzdělávalo celkem 469 žáků, což je 88 % nejvyššího povoleného počtu žáků (530). Nabídku zájmového vzdělávání ve školní družině využívá v aktuálním školním roce 190 žáků, nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině (210) je tak téměř naplněn.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává funkci dlouhodobě. Rozvoj školy je plánovitý, ředitelka vytvořila koncepci na roky 2018 - 2023 na základě vyhodnocení předchozí rozvojové strategie. Koncepce obsahuje splnitelné cíle, se kterými jsou seznámeni zástupci zřizovatele i pedagogové, ředitelka ji postupně uskutečňuje. V hodnoceném období např. ustanovila koordinátory pro žáky nadané a žáky s odlišným mateřským jazykem. Dále rozšířila nabídku povinně volitelných předmětů na druhém stupni (nově nabízena španělština) a významně zlepšila prostorové podmínky pro realizaci vzdělávání (přístavba patra) a tím i navýšila nejvyšší povolený počet žáků základní školy. Od minulé inspekce se zvýšil počet žáků, tříd i pedagogických pracovníků.

Organizace školy stanovená ředitelkou umožňuje její plynulý chod. Vedení školy tvoří ředitelka a její statutární zástupce, kterému ředitelka účelně delegovala některé řídicí kompetence. S vedením úzce spolupracuje vedoucí vychovatelka školní družiny. Funkční oporu při řízení poskytují ředitelce ustanovená metodická sdružení a předmětové komise, které jsou zřízeny pro všechny předměty. Pedagogická rada a metodické orgány slouží jako platforma pro komunikaci vedení školy s pedagogy, pro vzájemné předávání informací a řeší pedagogické i organizační záležitosti. Na jejich jednáních jsou sice systematicky identifikováni žáci ohrožení školní neúspěšností a dále např. posuzovány rozdíly ve výkonu paralelních tříd, ke zjištěním (např. výrazné zhoršení prospěchu žáka v matematice, velký rozdíl ve výsledku čtvrtletní práce mezi paralelními třídami jednoho ročníku) ale záznamy z jednání pedagogické rady ani zápisy ze schůzek metodických orgánů nedokládají konkrétní opatření ke zlepšení kvality vzdělávání.

Kontrola pedagogických procesů je uskutečňována zejména plánovanou hospitační činností vedení školy. Při inspekční činnosti byly ale zjištěny nedostatky, ke kterým nebyla přijata účinná opatření ze strany vedení školy, např. neefektivní podpora části žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nedostatečné informování zákonných zástupců žáků prvního a druhého ročníku o výsledcích jejich vzdělávání.

Realizaci vzdělávání zajišťuje v základní škole 30 učitelů a 4 asistenti pedagoga, ve školní družině 7 vychovatelek. Z pedagogických pracovníků školy 4 nesplňují požadavek na odbornou kvalifikaci pro práci, kterou vykonávají. Většina z nich si scházející odbornou kvalifikaci doplňuje studiem v magisterském studijním programu. Plánování dalšího vzdělávání pedagogů vychází z potřeb školy a požadavků pedagogických pracovníků. Učitelé si pro každý školní rok vytvářejí plán osobního rozvoje. Dopad proběhlého vzdělávání pedagogických pracovníků na kvalitu výuky je ale jen částečný, ovlivňuje ho individuální přístup pedagogů.

V souladu s profilací školy vzdělávání účelně obohacují dlouhodobé projekty doplňující vzdělávací obsah předmětu hudební výchova (projekt Jakufest, Adventní koncert) a spolupráce se zahraniční hudebně zaměřenou školou v Dánsku. Rozvíjení přírodovědné gramotnosti podporuje činnost Klubu malých debujárů.

Škola kromě finančních prostředků ze státního rozpočtu a od zřizovatele obdržela další prostředky z rozvojového programu MŠMT na podporu vzdělávání cizinců z třetích zemí, účelové prostředky od zřizovatele např. na výuku anglického jazyka v 1. a 2. ročníku, financování asistenta pedagoga, projekt „Jakufest“ a prostředky z programu „Školní obědy

dostupné pro každé dítě“. Ředitelka pravidelně vyhodnocuje stav materiálního vybavení školy a průběžně pořizuje nové učebnice, pomůcky, výpočetní techniku, odbornou literaturu, pomůcky k výuce hudební výchovy aj. Nedostatky však byly zjištěny v některých třídách prvního stupně, ve kterých nebyly žakovské lavice a židle nastaveny tak, aby odpovídaly velikosti žáků, což může negativně ovlivňovat počáteční rozvoj grafomotoriky. V nově přistavěném patře školy jsou k dispozici tři kmenové učebny, jedna učebna výpočetní techniky a prostorná místnost k pořádání volnočasových aktivit a hudebních vystoupení. K výuce je využívána také venkovní učebna na školním pozemku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle všech hospitovaných vyučovacích hodin vycházely ze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Při inspekční činnosti ale byly mezi jednotlivými hodinami zjištěny rozdíly v jejich efektivitě, zejména v souvislosti s pedagogickou erudicí vyučujících.

Ve většině hospitovaných hodin panovala příjemná atmosféra. Pedagogům se v části sledovaných vyučovacích hodin dařilo rovnoměrně rozvíjet poznávací a postojoyé složky vzdělávacích cílů a účinně posilovat pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků. Při výuce byly prohlubovány především vědomosti a znalosti žáků. Přibližně polovina hospitovaných hodin byla učiteli dobře organizačně promyšlena i realizována, žáci v těchto hodinách byli ke vzdělávacím činnostem účinně motivováni, pracovali se zájmem. V těchto hodinách pedagogové účelně využívali různé metody a formy práce, vytvářeli podmínky pro vzdělávací aktivitu žáků. Dominovaly frontální výuka a samostatná práce žáků, sledována byla rovněž efektivní skupinová práce, v několika hodinách s prvky kooperativní výuky a práce ve dvojicích. V dalších hospitovaných hodinách ale většinu vzdělávacích činností uskutečňovali učitelé a hodiny tak působily na žáky jednotvárně. V některých hodinách byly zjištěny i didaktické nedostatky. Ojedinele byla zaznamenána nevhodně zvolená časová organizace výuky, kdy postup při řešení úlohy nebyl přehledný a část žáků po většinu výuky zůstávala v pasivitě (matematika – 2. stupeň). Rovněž bylo zaznamenáno, že zadávané úkoly odpovídaly spíše žákům mladšího věku, než byli žáci dané třídy a že podklady předávané žákům pro přípravu na opakování a zkoušení (např. vytištěné texty bez vymezení důležitého obsahu) nebyly vždy dostatečně srozumitelné (český jazyk – 2. stupeň). Na prvním stupni v některých vyučovacích hodinách chyběla efektivní úvodní i průběžná motivace žáků, v hodině anglického jazyka nebyly účinně rozvíjeny aktivní ani receptivní řečové dovednosti žáků (celá hodina byla vedena v českém jazyce). V hospitovaných hodinách bylo sice zaznamenáno časté využívání didaktické techniky, většinou ji ale využívali pouze učitelé. Efektivní podpora názornosti výuky prostřednictvím např. pomůcek, výukového softwaru, kvalitně zpracovaných pracovních listů byla sledována pouze v menší části vyučovacích hodin. Pozitivem hospitovaných hodin bylo zařazování příkladů využití nabytých znalostí a dovedností v reálném životě a vytváření prostoru pro vzájemnou komunikaci žáků nebo diskuzi k zadaným úkolům. Pouze v některých sledovaných vyučovacích hodinách ale byla účelně k dalšímu učení využívána chybovost žáků.

Ve většině vyučovacích hodin učitelé sice poskytovali žákům v případě obtíží potřebnou individuální pomoc, systematická účinná podpora žáků ohrožených školní neúspěšností a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami např. stanovováním vzdělávacích cílů jiné úrovně nebo diferenciací učiva téměř nebyla zaznamenána. Efektivní byla sledovaná podpora asistenty pedagoga, ti v hospitovaných hodinách většinou účinně spolupracovali s učiteli a aktivně pracovali nejen s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i s ostatními ve třídě.

Ke všem vzdělávacím činnostem pedagogové poskytovali žákům zpětnou vazbu, ne vždy však byla efektivně využitelná pro další učení (prováděno pouze formální hodnocení výkonu žáků). Učitelé na prvním stupni v závěru hodin většinou zhodnotili proběhlou výuku s ohledem na obsah a stanovené vzdělávací cíle a provedli shrnutí učiva, podněcovali žáky ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Na druhém stupni však učitelé prováděli hodnocení vyučovacích hodin převážně pouze formálně nebo vůbec.

Do relevantních tematických celků v předmětech na prvním i druhém stupni je vhodně včleněna jako průřezové téma ekologická a environmentální výchova a výchova zaměřená na zdravý životní styl a výživu.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v pozitivní atmosféře. Žáci měli dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní aktivity i možnost ovlivnit volbu řízených činností. Patřičná pozornost byla věnována podpoře tvůrčích dovedností a individuálních zájmů žáků a rozvíjení čtenářské gramotnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování úrovně vědomostí žáků v porovnání s výstupy školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání škola pravidelně využívá obvyklé nástroje (vlastní i externí testy, žákovské prezentace apod.). Uskutečňuje také pravidelné srovnávání výsledků vzdělávání žáků paralelních tříd v českém jazyce a matematice formou zadávání stejných písemných prací. Z přehledů prospěchu žáků vyplývá, že žáci v hodnoceném období posledních dvou školních roků dosahovali stabilně dobrých výsledků, neprospěli pouze jednotlivci. Dále je z přehledů prospěchu zřejmé, že pedagogové v prvním ročníku důsledně uplatňují motivační hodnocení a že přechod žáků z prvního na druhý stupeň je plynulý. Výsledky vzdělávání žáků ve školní družině jsou hodnoceny posuzováním žákovských verbálních i praktických výstupů. Práce účastníků činností školní družiny jsou vhodně využívány k propagaci a výzdobě školy. V rámci školní družiny jsou organizovány četné zájmové kroužky.

Zákonní zástupci žáků jsou o jejich výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím papírových (pouze v 1. – 2. ročníku) a elektronických žákovských knížek. Informování zákonných zástupců žáků 1. – 2. ročníku není ale dostatečné, u některých žáků nebylo v žákovských knížkách uvedeno hodnocení řady předmětů a rovněž bylo zaznamenáno nevhodné použití klasifikace jako výchovného opatření.

Škola průběžně identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nastavený systém jejich podpory ale není zcela efektivní. Koordinátor inkluze, který je zároveň speciálním pedagogem a zástupcem ředitelky, sice realizuje spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními i zákonnými zástupci, nedostatečné je ale průběžné sledování a vyhodnocování procesu individuální integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální vzdělávací plány v některých případech nejsou vhodně nastaveny, schází např. konkrétní postupy a doporučení pro úpravu vzdělávání žáků včetně použití metod a forem práce v jednotlivých předmětech. V průběhu inspekce byla v hospitovaných hodinách pouze ojediněle zaznamenána potřebná diferenciaci nebo individualizaci výstupů či učiva vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků, téměř vůbec nebyla realizována úprava způsobu ověřování vědomostí a dovedností a jejich hodnocení.

Žákům ohroženým školní neúspěšností a žákům s odlišným mateřským jazykem škola jako opatření nabízí např. individuální konzultace, doučování, výuku českého jazyka pro cizince, možnost přezkoušení, opravy známky a konzultace s rodiči. Z analýzy přehledů prospěchu však vyplývá, že tato opatření v řadě případů nejsou úplně účinná.

V rámci výchovného poradenství jsou žákům a jejich zákonným zástupcům poskytovány dostatečné informace ke kariérní orientaci. Potřebná pozornost je věnována oblasti prevence sociálně patologických jevů. Ve škole je ustanoven metodik sociálně patologických jevů. Prevence je účinná, v hodnoceném období byly ve škole sociálně patologické jevy zaznamenány pouze ojediněle, škole se podařilo vyřešit záškoláctví, příznaky šikany a kyberšikany.

Řada aktivit, při jejichž organizaci a realizaci škola spolupracuje s relevantními partnery a dalšími subjekty včetně zahraničních účelně doplňuje výchovu a vzdělávání žáků a jejich adaptaci na školní docházku (např. výměnné pobyty organizované Asociací mladých debrujárů, pravidelná účast na mezinárodním turnaji ve vybíjené v Německu, den otevřených dveří).

K adaptaci žáků 1. ročníku na školní docházku přispívá spolupráce základní školy s mateřskými školami, v jejímž rámci probíhají návštěvy předškoláků v prvních třídách či „Vyučování nanečisto“. Rodiče žáků se aktivně zapojují do života školy a podílejí se na organizaci a zajištění řady školních akcí, ze strany školy je jim vytvářen dostatečný prostor pro kontakt s vedením školy i učiteli. Rozvoj demokratických hodnot a společenské angažovanosti žáků podporuje práce žakovského parlamentu. Bezproblémová je vzájemná spolupráce školy se školskou radou a zřizovatelem.

Závěry

Vývoj školy

- Škola dlouhodobě udržuje a rozvíjí profilaci na vzdělávací oblast umění a kultura.
- Zlepšily se prostorové podmínky vzdělávání.
- Došlo ke zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků, narostl počet žáků, tříd a pedagogů.

Silné stránky

- Pozitivní atmosféra.
- Spolupráce se zahraniční školou.
- Projekty a aktivity školy související s jejím profilem.
- Nabídka volnočasových aktivit účelně doplňující vzdělávání (např. Klub malých debrujárů).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečně účinná kontrola průběhu vzdělávání, nepřijímání opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a neinformování zákonných zástupců žáků o výsledcích jejich vzdělávání v potřebném rozsahu.
- Rozdílná efektivita vyučovacích hodin.
- Málo efektivní systém podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uvádět ke zjištěním vyplývajícím z jednání pedagogické rady konkrétní opatření.
- Zvýšit efektivitu kontroly průběhu vzdělávání.

- Při výuce rovnoměrně rozvíjet kognitivní i afektivní složky vzdělávacích cílů, zlepšit časovou organizaci vyučovacích hodin, zvýšit srozumitelnost výuky a podkladů předávaných žákům pro přípravu na opakování a zkoušení, zvýšit jejich zapojení do vzdělávacích činností, zlepšit názornost výuky, účelně využívat chybovost žáků a zpětnou vazbu k jejich vzdělávacím činnostem k dalšímu učení.
- Zvýšit účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených školní neúspěšností, sledovat a vyhodnocovat proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve výuce více uplatňovat diferenciaci a individualizaci výstupů či učiva, úpravu způsobu ověřování vědomostí a jejich hodnocení.
- Využívat závěry vyučovacích hodin na druhém stupni ke shrnutí probraného učiva, zhodnocení práce žáků, vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků.
- Zajistit vyhovující pracovní podmínky pro žáky prvního stupně – natavení žakovských lavic a židlí.
- Zajistit kvalifikované pedagogy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování ředitelky školy platné k termínu konání inspekční činnosti
2. Evidence žáků v elektronické podobě včetně výsledků vzdělávání žáků vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Klíč k úspěchu“ a Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině „Klíč k úspěchu“ platné ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
4. Školní řád a Vnitřní řád školní družiny platný k termínu konání inspekční činnosti
5. Záznamy z jednání pedagogické rady a zápisy ze schůzek metodických orgánů za školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
6. Třídní knihy vedené elektronicky ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
7. Žakovské knížky v papírové i elektronické podobě vedené ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti (výběr)
8. Žakovská dokumentace – sešity žáků, pracovní sešity vedené ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti (výběr)

9. Dokumentace vedená pro oblast výchovného poradenství včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dokumentace vedená pro oblast prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
10. Koncepce rozvoje školy na roky 2018 – 2023
11. Plán hospitační činnosti na školní rok 2018/2019
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená ve školním roce 2018/2019 k termínu konání inspekční činnosti
13. Plán osobního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy na školní rok 2018/2019
14. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Martin Krupa v.r.

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

Jana Máchalová v.r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Kateřina Poláková v.r.

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektorka

Lenka Rose v.r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Karel Pešina v.r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v.r.

V Praze 23. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Bc. Sylva Taufmannová, ředitelka školy

Sylva Taufmannová v.r.

V Praze 23. 5. 2019